

ACC. N:R. M. 7869:1-12.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. L. Sandgren
Härad: L. Möre Adress: Pärå
Socken: Karlshanda Berättat av:
Uppteckningsår: 1941 Född år 1853 i Pärå.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Anteckningar om hur namn på olika
platser uppkommit. s. 1-12.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7869 : 1

Landskap: Småland

Härad: Tödre märe

Socken: Thorslunda

Uppteckningsår: 1941

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

1853 i Tödre

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

Denna min anteckning handlar
att beröra byar och gårdar namnteck-
ningar enf. folksägnar från äldre tid.
"By" betyder flera gårdar, även ingår
"gå" på olika namn, samt personnamn,
"Hult" betyder rikligt med lövskog,
de gårdar som här är understrykta
är inskrivna i kyrkboken,
"Hult" betyder en utgård från stamhem-
manet. Här är inskrivna de gårdar som
tillhörde f. d. byn Karpäs som blev anslutna
till byn Stadsfäst 1868. så blev det Thorslunda
anslut till byn moderkyrka.

Skriv endast på denna sida!

Ph. 7869:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Före stenålderns tid användes när-
at redskap även innan hus endast av
trä, även gardes knivar av trä trä till
bestått urfolken här byggde sig en gård
vilken de gav namnet Träkniv i närheten
av denna gård utskiftades ett stort gardam-
område från stamhemmanet som fick namn
mören, så blev det Träknivsmåla.

En stor by d. v. s. flera gårdar låg i närheten
av en gardam utskädd gård vilken ej
kunde odlas, omkring denna gård växte endast
sär oavdämdast för dyren, så beslut
bygdagot att kalla gården för Järvgård.

i närheten av Kupittkyrkan låg en äng
invid denna släta äng var en man
som tog an gardamrådet manns namn
var Bil, så gavs den gårdens namn Bilsäng

ACC. N:R.

M 7869:3

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: L. Möre

Adress: Pärud

Socken: Karlskunda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärud

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Storakts intill detta betväng, låg ett stort
gardenråde obrytt, här tillhörde ett s. M.
gårde d. v. s. betsmark detta område skänk-
te det till sin dotter Tora, derigenom fick
denna gård namnet Toragårde.

öster om Toragårde var en mindre gård
bebodd benämnd Kyttan, "kyttan" är en
avsändning från ett hemman, denna gård
ägdes av en gammal panna mest kallad
Tjering, så fick gården det otrevliga
namnet Tjeringakyttan. Tydligt att denna
om Tjeringakytta finnes ett stort bakrukt
"bakrukt" betyder det väder riktigt med
bakträd på denna plats slag sig ned

ACC. NR

A 7869:4

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: F. Möre

Adress: Pärå

Socken: Karlskunda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärå

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en man med namnet Kittel, denne man
bebyggde det stora bakskuttet och gav gården
namnet Kittelkutt. Denna Kittel var
en rik man ägde stora skogsegendom,
färentom skog och han väster om gården
ett stort gårde som han lät bebygga
med manshus och ladugård, detta gårde gav
han sedan sin dotter Hanna, sedan gav
Hanna gården namnet Hannagårde.

Denna Hanna var vid ett tillfälle hos sin
far i Kittelkutt, gick så ut i skogen för
att plucka bär i närheten av en bergklyfta
blev der tagen av troll, kom aldrig tillrätta
mer, Berget kallas än i dag för Hannaberg.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7869:5.

Landskap: Småland

Upptecknat av: J. E. Sandgren

Härad: S. Möre

Adress: Päråd

Socken: Karlslanda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Päråd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Angående Karlsberg, finnes deruti många
kunnar och grottar vilka under sednare tid
äro besökta av många personer. De stora
mard och tjueligarna bodde här ett säkert
gästställe i detta berg, för omkring 100 år sedan.
Laga der en stor anförare i denna ligan som
blev kalskuggen i golfbacken i Tjursjö förs.
Laga vil nu här omrömma en
plats som heter Dackekallan, den
är belägen på hemmanet Tärsgä,
1542, var här stor skog, i denna
skog är beläget en bergshäll på
detta berg vilas 2 st stora stenblyftar
omkring 3 alnars mellanrum.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7869:6.

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. G. Landgren

Härad: F. Möre

Adress: Pärå

Socken: Karlhunda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärå

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Är denna klyfta viken ett stenblock
såsom tak, Enf. sägner kände Dacke
här i urskogen ett ökäst jämställe.
Tillsammans med sin bruder samt en
kvinnas Ikarpatia under den tid
Dacke anförde uppriset i Smålands skogs-
träsk i Jädra näre. När återgår jag
till gårdarna i media av denna skogs-
bygd var en bäck som kalle dit utlag
från en liten spä, vid denna bäck
vätte till största delen en massa storgis.
då platsen här blev bebodd gavs gården
namnet efter anvisningen av bäck och
stamväxt, alltså blev det Starbäck

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7869:7.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. E. Sandgren
Härad: L. Möre Adress: Päråd
Socken: Karlsnunda Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941. Född år 1853 i Päråd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nordväst i skogen fanns en grund insjö
vars botten bestod av en tjock visa
samt en gröt, i närheten härav odlades
upp jord och bebbyggdes till en gård inne i
spåren skogen, gården fick namn som
päminder om platsen Trätsjö, i närheten
av gården Trätsjö fanns även plats för ett
hemman trots den stenbesträdda gården,
men här fanns inga spår med något hus,
den som tog platsen i anspråk var en stark
stenarbetare, odlade jord i stenökarna
bebbyggde bostad och ladugård, sedan lät
han gården få namnet Storvåsa.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7869:8

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: F. Möre

Adress: Pärud

Socken: Karlslanda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941

Född år 1853 i Pärud

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Namnet Pärud har jag tidigare skrivit
omnämnt, sedan till Pärud ägde ett
stort bakhus öster om Pärud vilket
ansågs kunde upprättas och byggas till
en skold gård. Banden i Pärud hade
en tom vid namn Lager, denne kan följt
ävertaga detta bakhus som hemgift
och lade och byggde hus på nämnda hus.
Så gav han gården namnet Lagerhus.

Till säder i socknen finnes ett stort
område som är bestående av stenåse
måsten som en stenåsen i denna stenåsen
har upprätt en massa vildkarar med
sina bo i stenåsen. En man

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7869 : 9

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. L. Sandgren

Härad: S. Måne

Adress: Pärds

Socken: Kallunda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärds

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ägde något hem, bärjade när bryta sten
gården var svastig och för en del
stenarna, så beslöt han att der bygga sig
ett hem ty gårdens rät var fritt; den när
stenöken, så bildades der en gård, denna
gård gav han namnet Harstensbo,
i närheten av denna gård fanns en Larp-
lägerhet med namnet Skåten, gårdens rät
det av detta Larp tillhörde Harstensbo
men intästes av nya ägare som bilden-
de egna gårdar ty gårdens rät var
riktigen, denna gård fick sedan
namnet Harstensbovalla.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7869:10.

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: S. Möre

Adress: Pärud

Socken: Karlsnunda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärud

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Li finnes ett större område öster om
gårdens bagerstätt, der finnes en hel skog
bevuxet med idegran i närheten av denna
skog var släta gräsmarker som kunde
odlas, här byggdes och anlades en gård
som fick namnet efter idegransskogen
och kallades för Ideskutt. Kutt betyder
en utskifting från en huvudgård; (även
kan det betyda en tillväxt i skogsmark.)

Öster om gården ideskutt finnes en ä
eller större bäck der en tarpfägenhet är
bebod. Tarpet heter Flyttan, vid denna
lid fanns här några kärrängar, ett tunn-
rast färelags på knötruggen, här i arten

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7869:11.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. E. Sandgren
 Härad: L. Möre Adress: Påryd
 Socken: Karlshunda Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1941. Född år 1853 i Påryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var ett fästhus som skulle viga, rest-
 ket måste försiga i Maderkyrkan Arby,
 alltså måste man ride till arby. Flickan
 var tvungen av försäljarna att gifta sig
 med den han ej tyckte om, då de kom
 till denna de kappade han i och drante
 sig. Hången fick platsen Brudrytten,
 äster om brudrytten fanns en bursgrin,
 bursgrin i gården hade en datter som
 var honom mycket kär, flickan hette
 Katta, så gick han ut skogen för att plucka
 bär men kom aldrig åter, efter mycket sökan-
 settade man näst naboerna vid ett
 berg således tagen af troll, vid platsen är en stuga x

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

Ms 7869:12.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. E. Sandgren
Härad: L. Möre Adress: Påryd
Socken: Karlshanda Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941. Född år 1853 i Påryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En gammal tradition och folksägner
skulle den första folkstämman som bygg-
de och intog denna vilda skogstrakt i
säkra märe skulle kalla sig för "Tusar",
namnet Tusar betydde att denna stam
medfötter den riktiga skog här befanns
brände och sudda sådde rårfrä samt
kunde av riktsråd som här var sällig
tillgång på, under stammens tillväxt
spredde de sig, tog jord och byggde hem
vilka ringa de här namn efter plösten
eller någon bebod person, så har
gårdarna tagit till namnet efter denna
Tusastam. den 14 oktober 1941

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7869 : 1.

Landskap:

Småland

Upptecknat av:

P. E. Jansson

Härad:

Tjäderårene

Adress:

Pärå

Socken:

Thorslanda

Berättat av:

Uppteckningsår:

1941

Född år

1853 i Pärå

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Denna min anteckning handlar
att beröra byar och gårdar samt
ringar enf. folksägnar från äldre tid.
"By" betyder flera gårdar, även ingår
"spä" på olika namn, samt personnamn,
"hult" betyder rikligt med lövskog,
de gårdar som här är understrykta
är inskrivna i kyrkboken,
"skola" betyder en utgård från stamhem-
manet. Här är inskrivna de gårdar som
tillhörde s. a. By Kapell som blev anslutna
till By Stadsförsamling 1868. så blev det Thorslanda
anslut till By moderkyrka.

Skriv endast på denna sida!

Ph. 7869:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Före stenålderns tid användes när-
och redskaps även innan hus endast av
trä, även gärdes tvärvir av näst trä till
suckbark urfolken när byggde sig en gärd
vetken de gav namnet Träkvir i närheten
av denna gärd utskiftades ett stort gärdam-
område från stamhemmanet som fick namn
mellan, så blev det Träkvirsmåla.

En stor by d. v. s. flera gårdar lög i närheten
av en gärdam utskad spä vetken ej
kunde odlas, omkring denna spä väkte endast
sär oandvändbart för dyren, så beslut
bygdaget att kalla gårdar för Tärgä.

i närheten av Kupållkyrkan lög en äng
invid denna släta äng var en man
som tog an gärdamrådet manns namn
var Bil, så gavs den gårdens namn Bilsäng

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7869:3

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: S. Möre

Adress: Pärud

Socken: Karlskunda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärud

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Storakts intill detta betväng, låg ett stort
gårdensråde obrukat, här tillhörde ett s. k.
gård d. v. s. betsmark detta område skänk-
te dit till sin dotter Tora, derigenom fick
denne gård namnet Toragården.

Öster om Toragården var en mindre gård
bebodd benämnd kytten, "kytten" är en
avvändning från ett hemman, denna gård
ägs av en gammal gamla mest kallad
Tjering, så fick gården det otviveliga
namnet Tjeringakytten. Tydligt om denna
om Tjeringakytten finnes ett stort bakträd
"bakträd" betyder det väder riktigt med
bakträd på denna plats slag sig ned

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

A 7869:4

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: S. Möre

Adress: Pärå

Socken: Karlskunda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941

Född år 1853 i Pärå

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en man med namnet Kittel, denne man
bebyggde det stora bakskuttet och gav gården
namnet Kittelkutt. Denna Kittel var
en rik man ägde stora skapsegondom,
fäntam skap egde han väster om gården
ett stort gårde som han lät bebygga
med manshus och ladugård, detta gårde gav
han sedan sin Dotter Karna, sedan gav
Karna gården namnet Karnagårde.

Denna Karna var vid ett tillfälle hos sin
far i Kittelkutt, gick så ut i skogen för
att plucka bär i närheten av en bergklyfta
blev der tagen av troll, kom aldrig tillrätta
mer, Berget kallas än i dag för Karnaberg.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7869:5.

Landskap: Småland

Upptecknat av: J. E. Sandgren

Härad: S. Möre

Adress: Päråd

Socken: Karlslanda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Päråd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Angående Karlsberg, finnes deruti många
kammrar och grottor vilka under sednare tid
ära besökta av många personer, De stora
mard och tjuefigurna hade här ett säkert
gäinställe i detta berg, för omkring 100 år sedan
lägs der en stor anläggning i denna ligan som
blir kulluggen i golfbacken i Jämsby förs.
Här vil nu här omrömma en
plats som heter Dackehallen, den
är belägen på hemmanet Jämsby,
1842, var här stor skog, i denna
skog är beläget en bergshäll på
detta berg vilas 2:ne stora stenklyftor
omkring 3. alnars mellanrum.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7869:6.

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. G. Lundgren

Härad: S. Möre

Adress: Pärå

Socken: Karlshunda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärå

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

öfver denna klyfta vilar ett stenblock
särsk. Tak, Enf. sägner kallar Docke
här i urskogen ett öfkest jämställe,
tillsammans med sin brader samt en
kvinnas Skarpalisa under den tid
Docke anfärde uppriset i smålands skogs-
trakter i Jädra näre, Nu återgår jag
till gårdarna, i media av denna skogs-
bygd ran en bäck som kallas sitt utflöde
från en liten sjö, vid denna bäck
vätte till största delen en massa storgälar,
då platsen här blev bebodd gavs gården
namnet efter anjörningen av bäck och
storgälar, alltså blev det Storbäck

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7869:7.
Landskap: Småland Upptecknat av: P. G. Sandgren
Härad: L. Möre Adress: Pårgårde
Socken: Karlshunda Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941. Född år 1853 i Pårgårde

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Närdväst i skogen fanns en grund insjö
vars botten bestod av en tjock visa
som en gröt, i närheten härav odlades
upp jord och beboddes till en gård inne i
sjöarna skogen, gården fick namn som
påkinnade om platsen Trätjärn, i närheten
av gården Trätjärn fanns även plats för ett
hem man tröt den stenbussiga gården,
men här fanns in sjö med riket fisker,
den som tog platsen i anspråk var en stark
stenarbetare, odlade jord i stenokessan
bebodde, bestod och bodgjord, sedan lät
han gården få namnet Skorsjärn.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

7869:8.

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: F. Möre

Adress: Pärud

Socken: Karlslanda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärud

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Namnet Pärud har nog friligen varit
anmärkt, egaren till Pärud ägde ett
stort bokhus åtster om Pärud vilket
ansågs kunde upprättas och byggas till
en skold gård, Banden i Pärud hade
en tom vid namn Lager, denne var fört
ävertaga detta Bokhus som hemgift
och lade och byggde hus på nämnda best,
så gav han gården namnet Lagerhus.

Till sädes i socknen finnes ett stort
område som är bestående av stenåse
måsten som en stenåse i denna stenåsen
har upprätt en massa vildkarar med
sina bo i stenåseflyttarna. En man ej

Skiv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7869 : 9

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: S. Mön

Adress: Pängd

Socken: Karlshanda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pängd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ägde något hem, vägrade när brytan sten-
garden var svårtyggen och för smala
stenarna, så beslöt han att der bygga sig
ett hem ty gardenrätt var fritt i den här
stenöken, så bildades der en gård, denna
gård gav han namnet Flarstensbo,
i närheten av denna gård fanns en larp-
lägerhet med namnet Skåten, gardenrät-
tet av detta larp tillhörde Flarstensbo
men intästes av nya ägare som bilde-
de egna gårdar ty gardenrättet var
riktigen, denna gård fick också
namnet Flarstensbo.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7869:10.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. E. Sandgren
 Härad: S. Möre Adress: Påryd
 Socken: Karlshanda Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1941. Född år 1853 i Påryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så finnes ett större område öster om
 gården paperkult, der finnes en hel skog
 bevuxet med Idégran i närheten av denna
 skog var sluta gräsmarker som kunde
 odlas, här byggdes och anstades en gård
 som fick namnet efter idégran-skogen
 och kallades för Idékult. Kult betydde
 en utskiftning från en rundgård, (även
 kan det betyda en tithusantens skogsmark)

Öster om gården idékult finnes en
 liten bäck der en tarptägenhet är
 bebod. Tarpet heter Hyllan, vid denna
 tid fanns här up några kärrvägar, ett tjern-
 past på ett tag på bästryggen, här i arten

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7869:11.

Landskap: Småland

Upptecknat av: P. E. Sandgren

Härad: S. Möre

Adress: Pärud

Socken: Karlslanda

Berättat av:

Uppteckningsår: 1941.

Född år 1853 i Pärud

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var ett fästhus som skulle viga, vil-
 ket måste försiga i Maderkyrkan i Åby,
 attå måste man ride till Åby. Flickan
 var tvungen av föräldrarna att gifta sig
 med den som tyckte om, då de kom
 till denna så kypade han i och drante
 sig. Hången fick platsen Brudryttan,
 äster om brudryttan fanns en burspind
 bunden i gården hade en dotter som
 var honom mycket kär. Flickan hade
 klutta, så gick han åt skogen för att plucka
 bär men kom aldrig åter, efter mycket sökan-
 settade man närs kalsbunden vid ett
 berg således tagen af träd, vid platsen är en stuga x

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M₂ 7869:12.

Landskap: Småland Upptecknat av: P. G. Sandgren
Härad: L. Möre Adress: Pårgård
Socken: Karlshanda Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1853 i Pårgård

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En gammal tradition och folksägner
skulle den första folkstämman bygg
de och intåg denna vilda skogstrakt i
säkra märe skulle kalla sig för "Tvear",
namnet Tvear betydde att denna stam
medförlure den riktiga skog här befanns
brände eller svedde sådde röfva samt
kunde de vika bräd som här var rättligen
tillgång på, under stammens tillväxt
spredde de sig, tag jord och byggde hem
vilka fingo de här namn efter platsen
eller någon bebod person, så här
gårdarna tråkiga tillnamnet efter denna
Tveastam. den 14 oktober 1941

Skriv endast på denna sida!